

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

3.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 10-го Января. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 10-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 4-го Января.

ВЫСОЧАЙШІЙ УКАЗЪ

Господину Военному Министру.

Пріемля во вниманіе, что Инспекторскій Департаментъ Военнаго Министерства, по дѣли его учрежденія, есть средоточіе управленія воѣми предметами личнаго состава и внутренняго устройства войскъ, и что во всѣ должности по Военному Министерству, замѣщеніе коихъ не предоставлено исключительно для военныхъ чиновъ, опредѣляются безразлично, какъ классныя, такъ и военные чины. — Повелѣнаемъ вамъ:

1) Дѣлопроизводство по завѣдыванію личнымъ составомъ гражданскихъ чиновъ Военнаго Вѣдомства съ 1-го Января 1847 года сосредоточить въ Инспекторскомъ Департаментѣ Военнаго Министерства, на тѣхъ самыхъ основаніяхъ, какія пос аповлены въ Указѣ Нашемъ, данномъ Правительствующему Сенату въ 5-й день Сентября сего года, и въ образованіи Инспекторскаго Департамента Гражданскаго Вѣдомства, тогожъ числа утверждениомъ, — и

2) Проекты Приказа, по личному составу гражданскихъ чиновъ Военнаго Вѣдомства, подносить на Наше утвержденіе, вмѣстѣ съ проектами Приказа Нашего по войскамъ, и объявлять за подписаніемъ вашимъ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
22-го Декабря 1846 года.

Государь Императоръ Высочайше повелѣтъ соизволил: по случаю кончины Его Свѣтлости Владѣтельнаго Ландграфа Гессенъ Голмбургскаго Филиппа, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на десять дней, съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 23-го сего Декабря.

По выздоровленіи Генераль-Адъютанта Князя Волконскаго, Всемилостивѣйше повелѣно ему вступить въ управленіе Министерствомъ Императорскаго Двора.

— По возвращеніи нынѣ Генераль-Адъютанта Князя Меншикова изъ временнаго отсутствія изъ С. Петербурга, Всемилостивѣйше повелѣно ему вступить въ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 4-go Stycznia.

NAJWYŻSZY UKAZ

PANU MINISTROWI WOJNY.

Zwracając uwagę, że Inspektorski Departament Ministerstwa Wojny, ze względu na cel swego ustanowienia, jest środkowym punktem zarządu wszystkimi przedmiotami dotyczącymi się osobistego składu i wewnętrzznego urządzenia wojsk, i że do wszystkich obowiązków w Ministerstwie Wojny, sprawowanie których nie jest wyłącznie zostawione ludziom wojskowym, przeznaczają się bez różnicy tak cywilni jak i wojsni urzędnicy. — Rozkazujemy wam:

1) Wszystkie sprawy, dotyczące się osobistego składu cywilnych urzędników w Wydziale Wojennym od d. 1-go Stycznia 1847 roku połączyć w Inspektorskim Departamencie, Ministerstwa Wojny, na tych samych zasadach, jakie są ustanowione w Ukazie Naszym, danym Rządzącemu Senatowi d. 5 Września roku teraźniejszego, jako też przy utworzeniu Inspektorskiego Departamentu zarządu Cywilnego, pod tąż datą utwierdzonego, — i

2) Projekta Rozkazów Dziennych, dotyczące się osobistego składu cywilnych urzędników w Wydziale Wojennym, przedstawiać na Nasze utwierdzenie, wraz z projektami Rozkazów Naszych Dziennych ściągającymi się do wojska, i ogłaszać je za waszym podpisem.

Na oryginalie własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

НИКОЛАЙ.

St. Petersburg,
22-go Grudnia 1846 roku.

Z powodu zgonu Jego Wysokości Landgrafa Panującego Filippa Hesse-Hombourg, Dwór Cesarski podzielił żałobę na dni dziesięć, ze zwykłymi podziałami, od d. 23-go Grudnia.

Po wyzdrowieniu Jenerał-Adjutanta Xięcia Wołkowskiego, Najłaskawiej rozkazano mu objąć na nowo zarząd Ministerstwa Cesarskiego Dworu.

— Z powodu powrotu Jenerał-Adjutanta Xięcia Menszykowa, po czasowej jego nieobecności w Petersburgu, Najłaskawiej rozkazano mu objąć pełnienie obowiązków,

исправленіе обязанностей, возложенных на него по званию Начальника Главнаго Морскаго Его Императорскаго Величества Штаба.

— Во вниманіе къ отличной дѣятельности и распорядительности, оказанной Минскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, Дѣйствительнымъ Статскимъ Совѣтникомъ *Семеновымъ*, по званию Предсѣдателя тамошняго Губернскаго Комитета объ инвентаряхъ, окончившаго съ успѣхомъ сей обширный трудъ, Всемилостивѣйше пожалованъ онъ, согласно представленію Министра Внутреннихъ Дѣлъ, въ Тайные Совѣтники.

— Чиновникъ особыхъ порученій Министра Внутреннихъ Дѣлъ, въ званіи Каммергера Высочайшаго Двора, Статскій Совѣтникъ Князь *Дмитрій Волконскій*, въ награду отлично-усердной и полезной его службы, Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ засвидѣтельствованной, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, и повелѣно ему быть Членомъ Совѣта сего Министерства.

— По засвидѣтельствованію Министра Внутреннихъ Дѣлъ, объ отлично-ревностной службѣ и особыхъ трудахъ, Витебскій Губернскій Предводитель Дворянства, неизмѣннѣй чина *Гребницкій*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Коллежскіе Совѣтники.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ 28-й день Декабря Высочайше повелѣть соизволилъ: состоящихъ въ Канцеляріи Виленскаго Гражданскаго Губернатора, Коллежскихъ Регистраторовъ: *Левенитерна*, *Малишевскаго* и *Марцинкевича*, выслужившихъ съ особеннымъ одобрениемъ начальства слишкомъ два года въ настоящемъ чинѣ, произвести за отличіе въ Губернскіе Секретари.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: шоссе, сооружаемое отъ Москвы чрезъ Мало-Ярославецъ, Рославль, и Бобруйскъ до Брестъ-Литовска, именовать Московско-Варшавскимъ Шоссе.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: устроенный между рѣками Пиною и Мухомцомъ, Королевскій Каналь, соединяющій воды Днѣпра и Буга, именовать Днѣпровско-Бугскимъ Каналомъ.

— Государь Императоръ, въ слѣдствіе дошедшаго свѣдѣнія, что одинъ рядовой обнаруженъ въ смертоубійствѣ по истеченіи уже года со времени принятія его въ рекруты, тогда какъ онъ судимъ былъ по подозрѣнію въ этомъ самомъ преступленіи въ первобытномъ еще состояніи, но оставленъ свободнымъ по неосознанію въ ономъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: „отноудь и ни подь какимъ предлогомъ не брать въ рекруты людей, бывшихъ въ подозрѣніи смертоубійствъ, доколѣ не совершенно оправданы.“

— Изъ вѣдомости, напечатанной въ Коммерческой Газетѣ, видно, что въ теченіе 1845 года, на частныхъ золотыхъ промыслахъ въ Восточной Сибири получено золота всего вообще 852 пуда, 12 фунт., 27 золот. и 64 доли.

Москва, 30 Декабря.

1846 годъ особенно былъ тяжелъ для Руской Литературы: въ началѣ этого года она понесла потерю въ известомъ своимъ трудами драматическомъ писателѣ Ки. А. Шаховскомъ; въ исходѣ этого года, 26-го Декабря, скончался здѣсь, послѣ тяжелой и продолжительной болѣзни, къ искреннему сожалѣнію родныхъ, друзей и всего просвѣщеннаго общества, любимаго Отечественную Словесность, вдохновенный нашъ поэтъ, Николай Михайловичъ *Языковъ*, достигнувшій едва 40-го года своей жизни. *Языковъ* владелъ даромъ облекать глубокія и возвышенныя идеи въ прекрасныя цвѣты поэзіи, и незадолго до своей кончины издалъ „Собраніе своихъ трудовъ“, замѣчательныхъ стихомъ сильнымъ и гармоническимъ. 30-го Декабря, опечаленное общество знавшихъ покойнаго и цѣнившихъ его дарованіе, какъ отличнаго литератора и благороднѣйшаго человѣка, по качествамъ его души, приводило бранные его останки до вѣчнаго жилища.

вложенныхъ на него какъ на Начальника Главнаго Морскаго Штаба Его Цесарскіея Мошци.

— Вслѣдствіе wzorowej czynności i trafności rozporządzeń, okazanych przez Mińskiego Cywilnego Gubernatora, Rzeczywistego Radcę Stanu *Siemienowa*, w obowiązku prezydującego w tamecznym Gubernialnym Komitecie Inwentarzowym, który ukończył ze skutkiem tę rozległą pracę, Najmilszociwiej został on mianowany, zgodnie z przedstawieniem Ministra Spraw Wewnętrznych, Radcą Tajnym.

— Urzędnik do szczególnych poleceń w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, w godności Szambelana Najwyższego Dworu, Radca Stanu Xiążę Dymitr *Wołkoński*, w nagrodę gorliwej, wzorowej i pożytecznej służby, przez Ministra Spraw Wewnętrznych zaświadczonej, Najłaskawiej mianowany Rzeczywistym Radcą Stanu, i rozkazano mu być Członkiem Rady tegoż Ministerstwa.

— W skutek zaświadczenia Ministra Spraw Wewnętrznych, o odznaczającej się gorliwością służbie i szczególnych pracach, Witebski Gubernialny Marszałek, niemający rangi *Hrebnicki*, Najłaskawiej mianowany Radcą Kollegialnym.

— Jego CESARSKA MOŚĆ, zgodnie ze zdaniem Komitetu PP. Ministrów, w dniu 8 Grudnia racył rozkazać: zostających w Kancellaryi Wileńskiego Cywilnego Gubernatora, Rejestratorów Kollegialnych: *Loewensterna*, *Maliżewskiego* i *Marinkiewicza*, którzy ze szczególną pochwałą zwierzechności wysłużyli przeszło dwa lata w pomienionej randze, podnieść za odznaczenie się do rangi Sekretarzów Gubernialnych.

— Jego CESARSKA MOŚĆ Najwyżej rozkazać racył: Szosse, budujące się od Moskwy przez Małojarsławiec, Rosławł i Bobrujsk do Brześcia-Litewskiego, mianować Moskiewsko-Warszawskim Szosse.

— Jego CESARSKA MOŚĆ Najwyżej rozkazać racył: wykonany między rzekami Piną i Muchawcem Królewski Kanał, połączający wody Dniepru i Bugu, mianować Kanałem Dnieprowsko-Bugskim.

— Jego CESARSKA MOŚĆ, w skutek otrzymanej wiadomości, że jeden szeregowy żołnierz został przekonany o dopuszczenie się przezeń zabójstwa po upływie już roku od daty przyjęcia go w rekruty, wówczas kiedy on przedtem jeszcze sądzony był za tę samą zbrodnię w pierwszym jego stanie, i został uwolniony z powodu nieprzyznania się do niej, Najwyżej rozkazać racył: „zgoła i pod żadnym pozorem nie przyjmować w rekruty ludzi, którzy byli podejrzani o zabójstwo, dopóki nie będą zupełnie uniewinnieni.“

— Z wykazu umieszczonego w Gazecie Handlowej przekonywamy się, że w ciągu 1845 roku, w prywatnych kopalniach złota w Syberji wschodniej otrzymano złota w ogóle 852 pudy, 12 funt. 27 złotych, 64½ dol.

Moskwa, 30 grudnia.

Rok 1846 był bardzo nieszczęśliwym dla Literatury Rosyjskiej: na początku tego roku straciliśmy znanego z prac dramatycznych pisarza Xięcia A. A. *Szachowskiego*; pod koniec, to jest 26-go Grudnia, zmarł tu po długiej i ciężkiej chorobie, ze szczerem żalem krewnych, przyjaciół i wszystkich miłośników Literatury Ojczystej, znakomity nasz poeta, *Mikołaj Jazykow*, mając zaledwo 40 lat wieku. *Jazykow* posiadał niepospolity dar przybierania głębokich i wzniostych myśli w piękne kwiaty poezyi, i na krótko przed swą śmiercią wydał „Zbiór swojej pracy“, odznaczający się energią i harmonią wiersza. Dnia 30 Grudnia, liczne grono znajomych zmarłego, którzy cenili w nim talent jako znakomitego poety i przymioty duszy najszlachetniejszego człowieka, odprowadziło śmiertelne jego zwłoki na wieczny spoczynek.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 27 Декабря.

Генералъ, командующій въ Рагузѣ, отправился въ Каттаро, чтобы лично управлять движеніями войскъ, назначенныхъ противъ черногорцевъ, для прекращенія буйствъ и грабѣжей, совершаемыхъ ими въ окрестностяхъ сего города.

— Князь Меттернихъ дастъ, по обыкновению, въ Новый Годъ, дипломатическій обѣдъ, и этимъ опровергнетъ слухи о его болѣзни, распространенные иностранными газетами.

— Императоръ дозволилъ врачамъ гомеопатамъ образовать общество, съ условіемъ, что оно строго будетъ соблюдать медицинскія правила; что членъ медицинской коллегіи будетъ присутствовать при засѣданіяхъ общества, и что члены сего же общества, опыты своей методы будутъ производить исключительно надъ собою и надъ животными.

— Одинъ земледѣлецъ изобрѣлъ составъ пива въ сухомъ видѣ, что даетъ возможность всякому приготовить нужное количество пива для питья, въ продолженіе 24 часовъ. Чтобы приготовить такое пиво, слѣдуетъ твердую пивную массу растворить въ водѣ, и вливъ въ оную дрождей, оставить для броженія на 24 часа. Приготовленное такимъ образомъ пиво весьма вкусно, а такъ какъ оно весьма дешево и можетъ быть долго сохраняемо безъ порчи, то его удобно можно примѣнить къ употребленію на флотѣ и въ осажденныхъ крѣпостяхъ. Изобрѣтатель свой способъ предложилъ для изслѣдованія одной академіи, и намѣренъ хитростями о полученіи привилегіи.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 31 Декабря.

Король и Королева Бельгійскіе отправились сегодня по сѣверной желѣзной дорогѣ въ Брюссель, гдѣ пробывъ нѣсколько дней, отправятся недѣлю на двѣ въ Лондонъ. Говорятъ, что герцогъ Немурскій также отправляется съ своею супругою въ Англію, но извѣстіе это требуетъ подтвержденія.

— Слышно, что приверженцы графа Моле хотятъ стараться, чтобы онъ избранъ былъ докладчикомъ адреса въ палатѣ перовъ. На сихъ дняхъ графъ Моле былъ нѣсколько разъ у Короля.

— Тунисскій бей, не заставъ въ Маконѣ г-на Ламартина, написалъ къ нему письмо.

— Въ *Cour. Français* сообщаютъ, что французское правительство издало повелѣніе, чтобы корветта, назначенная на рѣку Ла-Плату, была нагружена разными припасами, изъ сего можно предполагать, что тамъ не такъ скоро воцарится миръ какъ сначала думали.

— Парижское общество свободной торговли имѣло, третьяго дня, четвертое засѣданіе, на коемъ снова произнесено нѣсколько рѣчей въ пользу свободной торговли и противъ мнѣній протекціонистовъ.

— На свеклосахарныхъ заводахъ выдѣлано было, въ теченіе сего года, 16,500,000 килограммовъ сахара: въ прошломъ году производство сихъ заводовъ простиралось до 10,000,000 к.. Число свеклосахарныхъ заводовъ уменьшилось тремя, и теперь ихъ всего 293; въ одномъ сѣверномъ департаментѣ находится 142.

— Въ *Impartial du Nord* напечатано: Въ слѣдующемъ году появится множество свеклосахарныхъ заводовъ. Въ деревняхъ Френъ, Экоденъ, Онеиъ, въ городѣ Санъ-Аманъ, въ общинахъ Марти и Сенъ-Сольвъ, вскорѣ мы увидимъ зданія по этой части сельской промышленности. Съ другой стороны нѣсколько заводовъ въ окрестностяхъ Лилля воздвигаютъ въ исполинскихъ размѣрахъ.

— Вода въ Сенъ внезапно стала подниматься; равнины Безонъ, Шалонъ и Руасся, стоятъ подъ водою.

— Въ южной Франціи продолжаютъ падать большія снѣга; зима повсюду представляется въ грозномъ видѣ. Герцогство *Мон-са* покрыто снѣгомъ и льдомъ, и опасается за свои лимонныя деревья.

— Со всѣхъ сторонъ Франціи получаютъ донесенія о опустошеніяхъ причиненныхъ бурями. Ночью, съ 22 на 23 Декабря, ужасный ураганъ въ южной Франціи опус ошилъ страну до самой Тулузы, причемъ, вслѣдствіе проливныхъ дождей, разлилась Га-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 27 grudnia.

Generał dowodzący w Raguzie, udał się do Cattaro, aby dowodzić osobiście poruszeniami wojska, wysłanego przeciw Czarnogórcom (Montenegrinom) dla poskromienia rozbojów i łupieztwa, jakich się dopuszczają w sąsiedztwie tego miasta.

— Xiążę Metternich da, jak zwykle, na Nowy Rok obiad dyplomatyczny, i tym sposobem zbije najlepiej wieści o jego chorobie, głoszone przez różne zagraniczne dzienniki.

— Cesarz raczył dać upoważnienie lekarzom homeopatycznym do utworzenia towarzystwa, pod warunkiem, że ściśle zachowają regulamin lekarski, że członek kolegium lekarskiego będzie zawsze obecny na posiedzeniach towarzystwa, i że członkowie tegoż towarzystwa, nie będą czynić doświadczeń swęj metody, na nikim innym, prócz na sobie samych i na zwierzętach.

— Jeden tutejszy rolnik wymyślił piwo w stanie stałym, co daje każdemu możność zrobienia sobie w przeciągu 24 godzin potrzebnej ilości piwa do picia. Aby przyrządzić to piwo, rozpuszcza się w ciepłej wodzie tę stałą masę, dodaje się drożdży i pozostawia w fermentacji przez 24 godzin. Piwo tak przygotowane jest bardzo dobre, a ponieważ mało kosztuje i długo daje się przechowywać bez zepsucia, można go więc głównie używać na morzu i w fortecach oblężonych. Wynalazca podał swój nowy utwór pod roztrząsanie Akademii, tak zwanęj Józefa, i ma zamiar uzyskać patent swobody od rządu.

F R A N C Y J A.

Paryż, 31 grudnia.

— Król i Królowa Belgij sey odjechali dzisiaj do Brukselli, drogą żelazną północną; atoli po kilkuniedniowym tylko w swęj stolicy pobycie, udadzą się znowu w podróż do Londynu. Mówią także, iż Xiążę Nemours pojedzie ze swoją małżonką do Anglii; w adomość ta jednakże potrzebuje potwierdzenia.

— Słychać, że stronniocy Hrabiego Molé chcą się starać, aby został obrany sprawozdawcą adresu w Izbie Parów. W ostatnich dniach Hrabia Molé był kilka razy u Króla.

— Bej Tunetański, w przejeździe swym przez Macon, nie zastawszy tam P. Lamartine, napisał i pozostawił list do niego.

— Według *Courier Français*, rząd francuzki wydał rozkaz, aby przeznaczona na rzekę La-Plata korweta zabrało różne zapasy wojenne; z czego wnosić należy, że tam nie tak prędko jak mniemano przyjdzie do zawarcia pokoju.

— Paryżkie towarzystwo wolnego handlu odbyło onegdaj czwarte posiedzenie, na którym miano znowu kilka mów na korzyść wolnego handlu a przeciw zdaniom protekcyjnistów.

— W roku bieżącym, cukrownie burakowe dostarczyły 16,500,000 kilogramów cukru, w roku zaś zeszłym, 10,000,000. Liczba cukrowni zmniejszyła się o trzy; jest ich ogółem 293, a w samym departamencie północnym 142.

— *Impartial du Nord* pisze: Na przyszły rok zapowiadają mnóstwo fabryk cukru z buraków. We wsiach Fresnes, Escaudain, Onnaing, w mieście St Amand, w gminach Marty i St Saulve, ujrzymy wkrótce wznoszące się zabudowania do tęg gałęzi przemysłu rolniczego. Z drugiej strony kilka fabryk w okolicach Lille wznosi się w olbrzymich rozmiarach.

— Wody w Sekwanie podnoszą się raptownie. Równiny Bezon, Chalou i Poissy, zalane są wodą.

— W południowej Francyi padają ciągle wielkie śniegi. Zima przedstawia się wszędzie w groźnej postawie. Xięstwo Monaco pokryte jest śniegiem i lodem i lęka się o swe cytryny.

— Ze wszystkich okolic Francyi nadchodzą doniesienia o spustoszeniach, jakie zrządziły burze. W nocy z dnia 22 na 23 grudnia, straszny orkan w południowej Francyi pustoszył kraj aż do Tuluzy, przyczem w skutku ulewnych deszczów wezbrała Garonna. W Bordeaux pozry-

ронна. Въ Бордо сорваны крыши съ кафедральнаго собора, биржи, таможеннаго зданія и проч. Всякій мостъ въ Ла-Роль совершенно уничтоженъ. Въ Бордо число лицъ, получившихъ ушибы отъ упавшихъ крышъ и дымовыхъ трубъ, простирается до 80. Четверо совершенно убиты. Нѣсколько домовъ разрушено до основанія; нѣсколько судовъ потонуло.

1 Января.

Вчера, въ полдень, Король принималъ поздравленія архіепископа и Парижскаго духовенства, а вечеромъ, членовъ государственнаго совѣта и жень иностранныхъ посланниковъ. Члены дипломатическаго корпуса собирались вчера, утромъ, для сношеній между собою на счетъ поздравительной рѣчи, которую сегодня, по полудни, произнесетъ Папскій нунцій, отъ имени членовъ сего корпуса. Въ конференцъ-залѣ палаты депутатовъ собралось вчера до 150 членовъ. Принцъ Жуэвильскій возвратился сегодня изъ Шербурга.

— Въ *Sentinelle de Bayonne* отъ 29 Декабря увѣдомляютъ, что по повелѣнію правительства отменено распоряженіе насчетъ возвращенія выходцевъ въ Испанію. Въ частныхъ письмахъ изъ этого города подтверждаютъ это извѣстіе, съ присовокупленіемъ, что оно касается только однихъ Карлистовъ. Гг. Мендизабаль, Олозага и Кортина возвратились уже на родину.

— Въ *Cour. de Havre* утверждаютъ, что проектъ на счетъ учрежденія пароходнаго сообщенія между Гавромъ и Нью-Йоркомъ, утвержденъ въ Субботу, и что правительство предложить его палатамъ въ началѣ предстоящаго собранія.

— Недавно скончавшаяся г-жа Ленкесенъ завѣщала въ пользу парижскихъ больницъ сумму въ 800,000 фр.

— Изъ города Бастіи (на островѣ Корсикѣ) отъ 13 Декабря увѣдомляютъ, что тамъ шелъ густой снѣгъ и пролежалъ 24 часа; въ продолженіе 12 лѣтъ не было тамъ ничего подобнаго. На другой день выпало столько снѣгу, что всѣ сообщенія были прерваны.

— Г. Кобденъ отправился изъ Марсеа въ Италію.

2 Января.

Папскій нунцій, отъ имени дипломатическаго корпуса, произнесъ Королю слѣдующую рѣчь: „Ваше Величество! дипломатическій корпусъ, всегда съ пріеменною надеждою ожидаетъ наступленія Новаго Года, чтобы въ этотъ торжественный день, отъ имени Государей, имъ представляемыхъ, изъяснить Вашему Величеству желаніе совершеннаго благоденствія для Васъ, Государь, для Королевской фамиліи и для цѣлой Франціи. Съ сердечною радостію спѣшимъ поздравить Ваше Величество съ всеобщимъ всеобщаго мира, плода твоей мудрости, равно какъ и другихъ Государей и ихъ кабинетовъ. Это есть лучшее право на признательность народовъ, для которыхъ это благополучное согласіе есть предметъ славы и благосостоянія. Наслаждаясь всеобщимъ счастьемъ, Ваше Величество дождался новой радости въ Королевской фамиліи, радости, которая проникла Ваше родительское сердце и будетъ наполнять его сладчайшими утѣшеніями. Не разъ еще встрѣтите, Ваше Величество, день Новаго Года, который найдетъ тебя, Государь, на тронѣ окруженнымъ славою, счастливымъ съ своею августѣйшею, добродѣтельною супругою и въ цѣдрахъ своей многочисленной фамиліи.“

Король отвѣчалъ на это:

„Я весьма тронутъ тѣмъ, чего вы пожелали, отъ имени дипломатическаго корпуса и представляемыхъ вами Государей, Франціи, моей фамиліи и мнѣ. вмѣстѣ съ вами уповаю, что небо и впредь благословитъ общія усилія наши къ охраненію мира, этого богатаго источника благосостоянія государствъ и счастья народовъ. Именемъ Королевы и всѣхъ дѣтей моихъ, благодарю васъ за участіе въ семейныхъ радостяхъ, которыми Провидѣніе надѣлило меня, и которыя, какъ вы говорите, составляютъ сладчайшее мое утѣшеніе. Вы знаете, съ какимъ удовольствіемъ я слышу изъ устъ вашихъ изъясненіе желаній дипломатическаго корпуса.“

— Тунисскій бей, въ сопровожденіи своей свиты, отплылъ 25 Декабря, въ свою столицу.

— Вѣсьма извѣстны фантастическіе рассказы, носившіеся въ свое время о скрипкѣ Паганини; этотъ чудный инструментъ завѣщанъ былъ знаменитымъ артистомъ его другу, жившему въ Лондонѣ. Последній недавно скончался, и въ завѣщаніи его нашли

wane zostały dachy: z kościoła katedralnego, giełdy, domu celnego i t. d. Most wiszący w La-Reole zupełnie zniszczony. Liczbę osób poranionych w Bordeaux, przez spadające kominy i dachy, podają około na 80. Czterech ludzi zostało zupełnie zabitych. Kilka domów jest całkiem zburzonych; kilka okrętów zatонуло.

Дня 1 stycznia.

Wczoraj po południu Król przyjmował powinszowania Arcybiskupa i duchowieństwa Paryżkiego, a wieczorem, małżonek Posłów zagranicznych i Rady Stanu. Członkowie Ciąła Dyplomatycznego wczoraj rano zgromadzili się znowu, w celu ostatecznego porozumienia się nad powinszowaniem, które dziś po południu Nuncyusz Papieżki ma Królowi w ich imieniu złożyć. W sali narad Izby Deputowanych zebrało się wczoraj około 150 członków. Xiążę Joinville wrócił dzisiaj z Szebурга.

— *Sentinelle de Bayonne* donosi, pod dniem 29-m grudnia, że z wyższego rozkazu zawieszony został powrót wychodźców do Hiszpanii. Prywatne listy z pomieinionego miasta rzecz tę potwierdzają; czynią jednak uwagę, że to tylko dotyczy karlistów. PP. Mendizabal, Olozaga i Cortina już powrócili do kraju.

— *Courier de Havre* zapewnia, że plan zaprowadzenia parowej żeglugi między Hawrem i New-Yorkiem w tych dniach podpisany został, i że rząd przełoży go na początku przyszłego zgromadzenia Izbow.

— Zmarła niedawno Pani Lenquessing zapisała szpitalom Paryżkim 800,000 fr.

— Donoszą z Bastii (z Korsyki) pod dniem 13-m grudnia, że tam spadł nader obfity śnieg i leżał 24 godzin, co się od lat 12 nie zdarzyło. Nazajutrz zaś tyle spadło śniegu, że wszystkie komunikacje przerwane zostały.

— P. Cobden udał się z Marsylii do Włoch.

Дня 2 stycznia.

Nuncyusz Papieżki, miał wczoraj w imieniu Ciąła Dyplomatycznego, następującą do Króla przemowę: „N. Panie! Ciąło Dyplomatyczne ciągle z tą samą nadzieją oczekuje powrotu epoki Nowego Roku, w tym dniu nroczystym, w imieniu Władców, których ma zaszczyt reprezentować, złożyć Ci N. Panie najszczersze życzenia najzupełniejszej pomysłności, dla Ciebie, dla twojej Królewskiej rodziny i dla całej Francyi. Z najszerdeczniejszą radością, poiesz także wieszować W. K. Mości utrzymania powszechnego pokoju, tego owocu twojej Królu mądrości, tudzież innych Monarchów i ich gabinetów. Jest to najpiękniejsze prawo do wdzięczności ludów, dla których ta szczęśliwa jedność jest przedmiotem chluby i pomysłności. Syty powszechnego szczęścia, dożyłeś N. Panie nowej radości w twojej Królewskiej rodzinie, radości, która twe ojcowskie serce napawać będzie najstodsza poriechą. Nieraz jeszcze W. K. Mość ujrzyz dzień Nowego Roku, który Cię Królu znajdzie znowu tak pełnym chwały na tronie, jak szczęśliwym z twoją Królewską i cnotliwą towarzyszką i na łonie licznój i świetnej rodziny.“

Крól на то одрзекъ:

„Jestem wocno wzruszony tѣm, coś mi pan dla Francyi, dla mojej rodziny i dla mnie w imieniu Ciąła Dyplomatycznego i Władców, których reprezentuje, powiedział. Równie z panem pokładam ufność, że Nieba i nadal błogostawie będą naszymъ спólnymъ usiłowaniemъ w celu utrzymania pokoju, tego głównego źródła pomysłności państw i szczęścia ludów. W imieniu Królowej i wszystkichъ dzieci moichъ dziękuję panu za wyrażony спólnydział w odnowieniu moichъ radości rodzinnych, któremi nas Opatrzność obdarzyć raczyła, a które, jak pan mówisz, są jedną z najstodszychъ dla nasъ pociechъ. Pan wiesz, z jaką przyjemnością słyszę przez usta pańskie wynurzenie życzeń Ciąła Dyplomatycznego.“

— Bej Tunetański, łącznie ze swoim orszakiem, odplynał 25-go grudnia z Tulonu do stolicy państwъ swoich.

— Pamiętne są historye fantastyczne, które chodziły w swoimъ czasie o skrzypcachъ Paganiniego; cudowny ten instrumentъ zapisany był przez sławnego artystę jego przyjacielowi, zamieszkałemu w Londynie. Ten ostatni umarł niedawno i w testamentcie jego znaleziono następujące

следующие две строки: „Завѣщаю скрипку Паганини знаменитѣйшей артисткѣ Терези Миланолло.“ Письмо, заключающее се известіе, прибыло въ Лионъ въ тотъ именно день, когда Терезія Миланолло и ея сестра Марія, давали при общемъ восторгѣ, 22-й концертъ.

А н г л і я

Лондонъ, 30 Декабря.

Съ пакетботомъ *Ashburton*, прибывшимъ прошедшей ночи въ Ливерпуль, получены донесенія изъ Нью-Йорка, простирающіяся по 10 е Декабря. Кроме длинной рѣчи президента Полка къ конгрессу Соединенныхъ Штатовъ, получено, между прочими, известіе, что мексиканскія войска не хотѣли признать Сантаны въ качествѣ диктатора, и изгнали его, вмѣстѣ съ его друзьями, изъ лагеря при Потози.

— Общество Репилеровъ съ Дублинѣ рѣшительно противится мѣрамъ, предложеннымъ для предупрежденія нищенства въ Ирландіи. На происходившемъ 21-го числа собраніи, Джонъ О Коннелль избралъ предметомъ своей рѣчи денежный вопъ ося между Ирландіею и Англіею, относящійся къ отпущеннымъ нынѣ отъ правительства деньгамъ, и объявилъ, что если потребуютъ ихъ возврата, что непременно и послѣдуетъ какъ видно изъ всего, и если стануть принуждать земледельцевъ къ продажѣ ихъ имущества, тогда все Ирландцы, безъ различія вѣроисповѣданія, призваны будутъ для присоединенія къ репилу, который будетъ рѣшительно сопротивляться возврату отпущенныхъ денегъ, ибо Англія давно уже должна была Ирландіи ту сумму, которую ей нынѣ отпустила. Собраніе утвердило се объявленіе особымъ опредѣленіемъ. За симъ Даниилъ О Коннелль говорилъ о злополучномъ положеніи страны, и снова упомянулъ о 30 милліонахъ ф. стерл. въ копѣхъ Ирландія нуждается, и которые должны быть возвращены не изъ доходовъ земледельцевъ, а изъ остатковъ государственныхъ доходовъ. Онъ надѣется, что долженствующее происходить на дняхъ собраніе земледельцевъ въ Дублинѣ, опредѣлитъ соответственное представленіе къ правительству. Съ юною Ирландіею, какъ изъяснилъ О Коннелль, не чего дѣлать, и репилерскій союзъ можетъ обойтись безъ ней.

— Нищенство въ Верхней Шотландіи и на тамошнихъ островахъ, съ каждымъ днемъ становится ужаснѣе. На оркнейскихъ островахъ слишкомъ 50,000 человекъ имѣютъ съѣстныхъ припасовъ, не болѣе какъ на одинъ обѣдъ въ продолженіи сутокъ, но скоро и этого не станеть. Въ Эдinburghъ и Глазгоу имѣютъ происходить собранія, съ цѣлю открытія подписки для сихъ несчастныхъ.

— Въ *Standard* напечатано: Съ мыса Доброй Надежды сообщаютъ, что Кафры не приняли предложеннаго мира съ условіемъ выдачи всякаго оружія. На сѣздѣ, послѣдовавшемъ между ихъ начальниками и англійскими властями, первые были до того безстыдны, что прибыли съ лошадьми, оружіемъ и мундирами, похищенными у Англичанъ. Они и нынѣ продолжаютъ беспокоить колоніи своими грабжаками, и нападаютъ даже днемъ, если только находятся въ превосходномъ числѣ. Недавно при nocturno нападеніи, они успѣли поджечь огонь подъ нѣкотрыи зданія въ мѣстечкѣ Филиптоуи, гдѣ владѣствіе сего сторило много домовъ и церковь англійскихъ миссіонеровъ.

— Въ *M. Post* сообщаютъ, что снова два ученые мужа приняли католическое вѣроисповѣданіе: одинъ изъ нихъ священникъ, по имени Гордонъ, другой бывший учитель при Кембриджскомъ Университетѣ, Г. Пелей. Оба они—известные приверженцы пуиззма.

1 Января.

Лордъ Джонъ Россель пригласилъ, обычнымъ циркуляромъ, всехъ своихъ приверженцевъ къ открытію засѣданій парламента 19 Января, потому поводу, что немедленно по открытіи засѣданій представлены будутъ палатѣ важныя предметы. Такой же циркуляръ разослалъ членъ партіи, тори бывший подсекретарь финансовъ г. Джонъ Юнгъ, что подастъ поводъ къ предположенію, что оппозиціи его будетъ руководствоваться самъ сэръ Робертъ Пиль.

А н г л і я.

Лондонъ, 30 грудня.

Пакетботомъ *Ashburton*, прибывшимъ осптатнѣй ночью до Liverpools, получили новыи изъ New-Yorka доходяще до дня 10 б. м. Прѣзъ длугоѣй мовы Презыдента Polk до Конгрессу Становъ Зједночоных, рзечоны statek przywiózł jeszcze między innymi tę wiadomość, że wojsko mekykańskie nie chciało uznać Santa-Anny w charakterze Dyktatora, i wypędziło go wraz z jego przyjaciółmi z obozu pod Potosi.

— Zamierzonym środkiem do zaradzenia nędzy w Irlandyi, związek Repealów w Dublinie stanowczo okazał się przeciwnym. Na odbytém dnia 21 zgromadzeniu, John O'Connell wziął za przedmiot swęj mowy kwestyя piędziñą między Irlandyя i Angliя, dotyczяcя udzielonych teraz przez rząd piędziñy, i oświadczył, że jeżeli, jak się zanosi, będą żadać ich zwrotu, a nawet zmuszać dziedziców do sprzedawania swych własności, wszyscy Irlandczykowie, bez różnicy wyznania, wezwani być muszą do przystąpienia do Repealu, który stanowczo opierać się będzie zwrotowi zaliczonych piędziñ; albowiem te summy, które Angliя zaliczyła Irlandyi, była od dawna winna temu krajowi. Zgromadzenie przyjęło to oświadczenie osobną uchwałя. Daniel O Connell mówił potem względem o nieszczęśliwym stanie kraju i znowu wspomiał o 30 milion. f. szt., których Irlandyя potrzebuje, a które nie z kieszeni właścicieli gruntowych, ale z dochodów kraju powinny być zwrócone. Od zebrać się mającego za kilka dni w Dublinie zgromadzenia gospodarzy wiejskich, mówca spodziewa się, że uchwałя stosowne przedstawienia do rządu. Co do młodęj Irlandyi, z tą, jak oświadczył O'Connell, nie pozostaje już nic do czynienia, i bez nięj związek Repealów zupełnie się obejdzie.

— Nędza w Wyższej Szkocyi i na tamedznych wyspach z każdym tygodniem staje się straszniejszą. Na wyspach Orkney przeszło 50,000 osób ma zaledwie tyle zapasów, aby oszczędnie raz na dzień jeść bardzo nędzną strawę, która już nie na długo wystarczy. W Edyburgu i Glasgowie odbyć się mają zgromadzenia, aby zebrać fundusze na tych zgłodniałych ubogich.

— W *Standard* czytamy: Z przyładka Dobręj Nadziei donoszą, że Kafrowie nie przyjęli propozycyi pokoju pod warunkiem wydania przez nich wszelkięj broni. Na zjeździe, jaki nastąpił między ich naczelnikami i władzami angielskimi, naczelnicy byli tak bezeladni, że przybyli z końmi, bronią i mundurami skradzionymi Anglikom. Nie przestają oni i teraz niepokoić osad przez swe łupieztwa i napadają nawet wśród dnia, skoro się tylko widzą w większej liczbie. Niedawno w nocnej wycieczce udało im się podłożyć ogień w miasteczku Philiptown, gdzie w skutku tego zgorzało wiele domów i kaplica Missyonarzy angielskich.

— Według *Morning-Post*, znowu dwie osoby wyższego ukształcenia przeszły na łono kościoła katolickiego: jeden duchowny nazwiskiem Gordon, i były nauczyciel przy uniwersytecie w Cambridge, P. Paley. Obaj byli już znani jako stronnicy Puzeizmu.

Dnia 1 stycznia.

Lord John Russell zaprosił, zwykłym okólnikiem wszystkich stronników swoich na otwarcie parlamentu w dniu 19-m stycznia, z powodu, że natychmiast ważne przedmioty Izbie przełożone będą. Takież sam okólnik rozesłał Torysom były podsekretarz skarbu P John Young, skąd wnoszą, że sam Sir Robert Peel oppozycyя kierować będzie.

— Въ здѣшнихъ журналахъ пишутъ, что Королева Викторія прислала Королю Французовъ драгоценное произведеніе повареннаго искусства, украшенное цвѣтами, и что Король, получивъ этотъ подарокъ 24 Декабря, такъ былъ имъ обрадованъ, что тотчасъ увѣдомилъ о томъ Королеву бельгійскую и министровъ. Въ *Globe* этотъ подарокъ называютъ масличною вѣтвью между Францію и Англию.

— Въ *Times* пишутъ, что оказываемое въ Англии уваженіе графу Монтемолеу не имѣетъ никакой политической цѣли, и что самъ онъ не обнаруживаетъ стремленія, несогласнаго съ политикою.

— Вновь назначенному епископу манчестерскому опредѣлено содержаніе въ 4500 ф. ст. въ годъ.

— Въ Шпресъ вооружаютъ съ поспѣшностію 44-пушечный фрегатъ, на коемъ будутъ отправлены въ Гибралтаръ 300 преступниковъ; тамошній губернаторъ употребитъ этихъ преступниковъ на работы, при строящихся укрѣпленіяхъ, которыя, по распоряженію правительства, должны быть окончены въ самоскорѣйшемъ времени.

— Инженеръ Брунелъ не отказался отъ намѣренія спасти пароходъ *Great-Britain*, и объявилъ, что чрезъ три мѣсяца успѣетъ достать его изъ-подъ воды, а до того времени постарается предохранить отъ поврежденія.

Бельгія.

Брюссель, 2 Января.

Король и Королева возвратились третьяго дня изъ Парижа, а вчера принимали поздравленія членовъ дипломатическаго корпуса, обѣихъ палатъ, и высшихъ чиновниковъ.

Сенатъ, по принятіи бюджета министерства внутреннихъ дѣлъ, а равно проекта закона объ отпускѣ свекловицы и измѣненій въ таможенномъ тарифѣ, касательно привоза выдѣланныхъ и сырыхъ кожъ, отсрочилъ свои засѣданія на неограниченное время.

— Чиновники и военныя лица, жительствующие въ Брюссель, постановили—деньги издерживаемыя на поздравительные билеты, въ день Нового Года, пожертвовать для бѣдныхъ.

Италія.

Римъ, 27 Декабря.

Множество народа собралось, сегодня вечеромъ, на канунъ тезоименитства Его Святѣйшества, на площади *Del Popolo*, съ факелами, откуда при звукахъ музыки всѣ отправились на площадь Монте-Кавалло, для принесенія поздравленій Папѣ и полученія отъ него благословенія. Глубоко укоренившіеся въ сердцахъ народа чувства преданности и любви къ Его Святѣйшеству изъясняются при всякомъ случаѣ по прежнему.

— 24-го Декабря, Папа совершилъ лично папѣрскую литургію въ церкви Маджорской Богоматери. Всѣ члены дипломатическаго корпуса въ парадныхъ мундурахъ, Коллегія, Сенаторы и знатнѣйшее дворянство присутствовали при семъ торжествѣ. Вчера до полудня, Папа совершилъ Божественную Литургію въ церкви Св. Петра.

— Новый римскій губернаторъ, Монс. Грасселлини, прибылъ сюда, третьяго дня, изъ Анконы, и уже вступилъ въ свою должность.

Неаполь, 20 Декабря.

На сихъ дняхъ сожжены, на площади министерства финансовъ, уплаченный ассигнаціи англійскаго займа, составившаго милліонъ фунтовъ стерлинговъ. Министръ финансовъ Ферри находился при этомъ, и былъ весьма доволенъ, что въ его долготѣлѣе управленіе, Неаполь освободился отъ столь тягостнаго финансоваго бремени.

Испанія.

Мадридъ, 22 Декабря.

Сегодня въ *Gaceta* напечатанъ королевскій декретъ, объ отсрочкѣ открытія кортесовъ съ 25 по 31 Декабря. Отсрочка сія послѣдовала по причинѣ дурныхъ дорогъ, отъ чего весьма незначительное число депутатовъ могло прибыть донынѣ въ Мадридъ.

— ТUTEJSZE ДИЕННИКИ доносятъ, że Królowa Wiktorya przesłała Królowi Francuzów i jego małżonce kosztowne arcydzieło sztuki kucharskiej, ozdobione rzadkimi kwiatami, i że pomieniony Monarcha, odebrawszy 24-go grudnia ten podarunek, tak był ten ucieszony, że natychmiast zawiadomił o nim Królową Belgijską i Ministrów. *Globe* zowie ten podarunek gałązką oliwną między Francją i Anglią.

— *Times* donosi, że hołdy oddawane w Anglii Hrabii Montemolin nie mają wcale cechy politycznej, tudzież, że sam Infant nie oświadcza się z żądaniami, niemogącemi się zgodzić z polityką.

— Płaca roczna nowego Biskupa Manchesterskiego wynosić ma 4500 funt. szter.

— W Sheerness pospiesznie przygotowują fregatę o 44 działach, mającą odwieść do Gibraltaru 360 więźniów, których tamtejszy Gubernator ma użyć do dokończenia rozpoczętych warowni, rząd bowiem chciałby, żeby te jak naj-rędszej stanęły.

— Inżynier Brunel nie zrzekł się wcale zamiaru wydobycia z mielizny parostatku *Great Britain*, oświadczył owszem, że za trzy miesiące wyprowadzi go na głab morza, a tymczasem zabezpieczy od dalszego uszkodzenia.

Бельгія.

Бруксель, 2 stycznia.

Król i Królowa wrócili wczoraj z Paryża, a wczoraj przyjmowali powinszowania Ciała Dyplomatycznego, Izby i rozmaitych władz wyższych.

— Senat, po przyjęciu budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych, tudzież projektu do prawa co do wywozu buraków cukrowych, i zmian w taryfie celowej, w przedmiocie przywozu skór wyprawnych i surowych, odroczył się na czas nieograniczony.

— Urzędnicy i wojskowi, mieszkający w Brukselli postanowili pieniądze, wydawane na bilety z powinszowaniem nowego, roku złożyć w kassie ubogich.

Воснов.

Римъ, 27 grudnia.

Liczne towarzystwo zgromadziło się wczoraj wieczorem, jako w wilię imienia Ojca św., na placu *del Popolo* z pochodniami, z kąd następnie przy odgłosie muzyki, ruszyło na plac Monte-Cavallo, dla powinszowania Papieżowi i otrzymania błogosławieństwa jego. Głęboko w sercu narodu wkorzenione uczucia miłości i uwielbienia dla Jego Świętobliwości objawiane są przy każdej sposobności w ten sam sposób, jak poprzednio.

— Dnia 24 grudnia Papież odprawił osobiście uroczystą mszę pasterską w kościele N. Panny Maryi Maggiore. Wszyscy członkowie Ciała Dyplomatycznego, w galowych ubiorach, Kollegium Kardynałów, Senatorowie i wysoka szlachta znajdowali się na tém nabożeństwie. Wczoraj przed południem odprawił Papież wielką mszę w kościele św. Piotra.

— Nowy Gubernator Rzymu, Mons. Grassetini, przybył tu onegdaj z Ankony i już dziś objął swój urząd.

Neapol, 20 grudnia.

Przed kilku dniami spalono tu, na placu ministerstwa skarbu, splecione papiery pożyczki angielskiej, wynoszącej półtrzecia miliona funtów szterlingów. Minister skarbu Ferri znajdował się na tej uroczystości i cieszył się wielce, że za jego długoletniego zarządu, Neapol wyszedł z uciążliwych kłopotów finansowych.

Испанія.

Мадридъ, 22 grudnia.

Dnia dzisiejszego *Gaceta* zawiera dekret królewski, odraczający otworzenie Kortezów z dnia 25 na d. 31 grudnia. Powodem tego odroczenia ma być zły stan dróg, w skutek czego mała liczba Deputowanych mogła dotychczas zjechać się do Madrytu.

— Все министры, правда, подали в отставку, но пожеланию Королевы, остались еще при своих должностях до открытия кортесов и избрания председателя палаты депутатов.

— Мы можем сообщить из достоверного источника, что французский посланник успел снова устранили влияние Короля на постановление его супруги, и придать Королеву Христину и герцогу Рязанскому тот перевес над умом юной Королевы, от которого она было освободилась после своего бракосочетания, к удовольствию нации.

— Письма из Каталонии от 27-го Декабря сообщают, что генерал-капитан Бретон с войсками своими действительно выступил 24 числа из Героны и его ожидали в Фигуэрасе. Одна рота пехоты имела выступить из Seu-de-Urgel для преследования шайки карлистов, о появлении коей в окрестностях Орвино получено донесение. Пуерторский губернатор отправил с своей стороны две роты пехоты для подкрепления гарнизона в Seu-de-Urgel. Поговаривали, что другая карлистская шайка, состоящая из 500 человек, собралась в Сальдене. Но как Орвино, так и Сальден находятся в нейтральной черте Андорской республики, и если бы решились произвести нападение на эти шайки, то вынуждены были бы нарушить нейтральный территориум и потому некоторые думают, что Испанская армия ограничится обложением границ республики. Некоторые утверждают, что нарушение нейтрального территориума уже последовало.

Т у р ц и я.

Константинополь, 16 Декабря.

Эрзерумский Паша, Бари-Паша, 3 с. м., убит ружейным выстрелом; но с намерением, или случайно, донести не обнаружено. Бари-Паша было всего 30 лет от роду и он считался одним из лучших османских военачальников; он преимущественно отличился в экспедициях против Курдов, и смерть его в то время, когда курдские племена находятся в полном возмущении, весьма чувствительна для Порты.

— В *Observatore Triestino* напечатано частное письмо из Банялуки, в Боснии, от 13 Ноября, в коем сообщают следующее: Пребывающий в Травнике Боснийский генерал-губернатор, Гаши Кямил-Паша, узнал, что мятежные Крайские Мусульмане, возстали в числе 15,000 человек, и овладели трактом Банялюкским, с целью ворваться в сей город и опустошить потом огнем и мечем всю Боснию, и сверх сего, что между подпавшими их власти жителями, особенно же между христианами, произвели разню, отняли у них деньги, и даже многими так жестоко поступили, что женщины и дети вынуждены были искать убежища в горах. Вследствие сих известий, губернатор собрал 5 — 6,000 Албайцев, принадлежавших к страже безопасности, кои размещены были в Боснии, 260 есаев из народной милиции, один батальон пехоты, один эскадрон конницы и три орудия, и 5 числа выступил в упомянутом направлении, для освобождения Христиан от нападения крайских мятежников. 6-го числа прибыл он в Сализу, 7 в Варзарь, а 8 достиг Станицы, доставляя необходимое всем несчастным, встречающимся с ним на пути. 9 числа, в 9 часов по полудни, узнал он от передового поста, что неприятель расположился лагерем в 1½ миль от Станицы. Войска Великого Султана немедленно обратил мятежников в бегство, лишившись при том только 2 ч. убитыми и 6 чел. ранеными. Жители близлежащей деревни известили, что мятежники, считавшие 15,000 чел. в рядах своих, лишились около 1,000 человек убитыми и ранеными. Из показаний их оказалось, что Мегмед-Бей, которому присвоено было звание Пашы, начальствовал над сею экспедицією, и что другие Крайские Мусульмане, а именно жители Биссини, Острозаца, Крупы, Нови, Придора, Мадена, Дубицы и Ключа, а также многие зажиточные и пользующиеся влиянием люди, командовали под его начальством частными отрядами. 10-го числа, войска Великого Султана двинулись к Банялюк, а в 4 часу по полудни вступили в этот город, при радостных восклицаниях народа. Между тем в Банялюк делают приготовления в дальнейшему по-

— Все министры подали в отставку, но пожеланию Королевы, остались еще при своих должностях до открытия кортесов и избрания председателя палаты депутатов.

— Мы можем сообщить из достоверного источника, что французский посланник успел снова устранили влияние Короля на постановление его супруги, и придать Королеву Христину и герцогу Рязанскому тот перевес над умом юной Королевы, от которого она было освободилась после своего бракосочетания, к удовольствию нации.

— Листы от границы Каталонии з дня 27 грудня донося, że Jeneralny Kapitan Breton z wojskiem swoim rzeczywiście dnia 24 wyruszył z Gerony i oczekiwany był w Figueiras. Jedna kompania piechoty wyjsć miała z Seu de Urgel dla ścigania bandy karlistowskiej, o której ukazaniu się w pobliskości Orvino otrzymano wiadomość. Gubernator Puycerdy wysłał ze swojej strony dwie kompanie piechoty dla wzmocnienia załogi m. Seu de Urgel. Mówiono, że druga banda Karlistów z 500 ludzi złożona, zebrała się w Salden. Lecz tak Orvino jak i Salden leżą w neutralnym obrębie Rzeczypospolitej Andorra, a chcąc na te bandy uderzyć, musianooby pogwałcić neutralne terytoryum. Dla tego sądzą niektórzy, że wojska hiszpańskie ograniczą się na osadzeniu granic wspomnionej Rzeczypospolitej. Inni zaś zapewniają przeciwnie, że zgwałcenie neutralnego terytoryum już nastąpiło.

Т у р ц я.

Константинополь 16 грудня.

Губернатор Эрзерума, Бари-Баша, został dnia 3 b. m. wystrzałem z broni ręcznej zabity; czy umyślnie lub przypadkowo, dotąd nie wysledzono Barih-Basza miał dopiero lat 30 i uchodził za jednego z najlepszych wodzów osmańskich; odznaczył się mianowicie w kilku wyprawach przeciwko Kurdom, a śmierć jego w chwili, kiedy pokolenia Kurdów znajdują się w formalnem powstaniu, jest wielką dla Porty stratą.

— *Observatore Triestino* donosi podług prywatnej korespondencji z Banialuki (w Bоснии) z dnia 13 listopada: „Rezydujący w Trawniku Jeneralny Gubernator Bosniacki, Hadży Kiamil-Basza, dowiedział się, że niespokojni i skłonni do buntu Muzulmanie w Krajinie, powstali w liczbie 15,000 ludzi i osadzili gościnnie idący z Banialuki, w zamiarze zdobycia tego miasta i spustoszenia potem ogniem i mieczem całej Bоснии; następnie, że między podległymi własnemu ich zwierzchnictwu mieszkańcami, a szczególnie między Chrześcianami, dopuścili się łupieży, zabrali im pieniądze, żywność i bydło, a nawet z ludźmi tak niegodziwie się obeszli, iż niewiasty z dziećmi w góry uciekać musiały. W skutek tych wiadomości, Gubernator zebrał 5 do 6,000 Albańskich żołnierzy, należących do straży bezpieczeństwa, którzy w Bоснии rozsypani byli, 260 Spahów z milicyi narodowej, tudzież batalion piechoty, szwadron konnicy i trzy działa, z amunicją, i ruszył dnia 5 w pomienionym kierunku dla uwolnienia Chrześcian od napadu buntowników Krajinie. Dnia 6 przybył do Saliży, dnia 7 do Warzar, a dnia 8 stanął w Stаницы, dając potrzebną pomoc wszystkim nieszczęśliwym, których napotykał po drodze. Dnia 9-go o pół do 10 godziny przed południem, dowiedział się od przedniej straży, że nieprzyjaciel o półtory mili od Sitnicy obozem się rozłożył. Wojsko Wielkiego Sultana, rozpoczętym natychmiast karłowatym i karabinowym ogniem, zmusiło buntowników do ucieczki; przyczem dwóch tylko ludzi utraciło a sześciu miało ranionych. Mieszkańcy zaś z przyległej włości doniesli, że liczący 15,000 ludzi buntownicy, mieli około 1,000 ranionych i poległych. Z zeznań ich okazało się także, iż Mehmed-Bej, któremu nadano tytuł Baszy, dowodził tą wyprawą, i że druzdy Muzulmanie z Krajinie, to jest mieszkańcy Biszji, Ostrozacu, Krupy, Nowi, Prydoru, Madenu, Dubicy i Kłuszu, tudzież wielu majątnych i mających wielki wpływ ludzi, dowodzili pod nim pojedynczymi oddziałami. Dnia 10 listopada ruszyło wojsko Wielkiego Sultana w pochód do Banialuki, a o godzinie 4-jej po południu, weszło wśród głośniego okrzyku ludu do pomienionego miasta. W Banialuce czynią tymczasem przygotowania do dalszego pochodu, a Wezyr postanowił użyć wszelkich środków dla przywrócenia w Krajinie porządku i poddania jej nareszcie pod zwierzchnictwo Wysokiej Porty.“

ходу; Визирь же рѣшился употребить всѣ возможныя мѣры для возстановленія въ Крайнѣ порядка, и подчиненія оной владычеству высокой Порты.

Требизонда, 29 Ноября.

Изъ разныхъ противорѣчащихъ донесеній, невозможно вывести чего либо рѣшительнаго на счетъ направленія холеры и опустошеній, причиненныхъ ею въ Персїю. Известно, что въ Тегеранѣ умерло отъ ней до 7,000 чел., можетъ бытъ вѣроятно по причинѣ значительности тамошняго народонаселенія. Говорятъ, что въ Таврисѣ погибло отъ сей язвы отъ 9, до 10,000 чел. Мѣстныя власти учредили на пути въ Тегеранъ карантинъ, гдѣ путешественникъ, не желающій подвергнуть себя окуриванію, долженъ заплатить 5 пиастровъ (30 коп. сер.). Въ Багдадѣ померло отъ холеры 7,000 чел. Отсюда она недавно пробра ась въ Моссуль, но тамъ она дѣйствуетъ гораздо слабѣе.

— Кромѣ холеры, Персїя пострадала въ нынѣшнемъ году отъ нападенія Туркомановъ, кои пробрались было до Астербада, но крейсирующими Россійскими кораблями были заставлены отступить. Дальнѣйшему движенію ихъ могла также воспрепятствовать зима, при наступленіи коей они обыкновенно со своими стадами переселяются въ Хиву.

— Известный Бурдскій начальникъ, Бедеръ-Ханъ-Бей, пребывающій въ Битлисѣ, между Діарбекомъ и Моссулемъ, намѣренъ, по видимому, вести настоящую истребительную войну противъ Несторіанцевъ, коихъ донынѣ слишкомъ 4,000 чел. велѣлъ умертвить.

— Въ окрестностяхъ Баттуна, въ восточной сторонѣ Требизонда, двое Французовъ: Монтандонъ и Шико, основываютъ французскую колонію.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ. Нью-Йоркъ, 9 Декабря.

По полученнымъ здѣсь донесеніямъ съ театра войны въ Мексикѣ, Американскій генераль Вуль овладѣлъ, 30-го Октября, городами Монселяномъ и Чинагисію, безъ кровопролитія; съ другой стороны утверждаютъ, что генераль Сантана выступилъ въ поле противъ Американцевъ въ головѣ 30,000 чел.

— Американскій генераль Гатесъ назначенъ губернаторомъ г. Тампико, коего Соединенные Штаты вовсе не думаютъ возвращать Мексиканцамъ.

— Въ Нью-Йоркской нѣмецкой газетѣ, отъ 26 Ноября, напечатано извѣстіе, что Коммодоръ американскій Слоатъ овладѣвшій безъ кровопролитія Калифорніею, есть тотъ самый, который будучи командиромъ небольшого паруснаго судна *Glippe*, сдѣлалъ было предложеніе въ 1815 году перевезти Наполеона въ Америку; но Императоръ отвергъ это предложеніе и предпочелъ вѣрить себя великодушнѣе англійскаго кабинета.

— Съ большимъ нетерпѣніемъ ожидаютъ здѣсь открытія двухъ конгрессовъ, то есть мексиканской республики и американскихъ штатовъ, что послѣдуетъ въ одно время; первый будетъ открытъ 6 а второй 7 Декабря; ибо изъ посланій обоихъ президентовъ можно будетъ предполагать о дальнѣйшихъ событіяхъ.

— Изъ Мексики сообщаютъ, что генераль Сантана назначилъ военный судъ въ Лосъ-Позосъ, надъ офицерами, обвиненными въ трусости въ сраженіи при Монтерей. Въ числу сихъ принадлежатъ: два генерала (Ярегуй и Рамиресъ), два полковника, два подполковника, три майора и одинъ адъютантъ. Генераль Понсе-де-Леонъ получилъ приказаніе написать инструкцію для сего процесса.

— Изъ Камарго, что въ Мексикѣ, въ писемѣ отъ 7-го числа сообщаютъ, что въ столицѣ вспыхнула новая революція, и что Сантана, благопріятствующею ему партіею, провозглашаемъ Диктаторомъ.

Требизонда, 29 listopada.

Зъ разныхъ спречныхъ sobie wiadomości trudno jest coś stanowczego dowiedzieć się o kierunku cholery i spustoszeniach, jakie w Persyi zrzażiła. Doniesienie, że w Teheranie padło 7,000 ofiar, nie zdaje się być przesadzonym w stosunku tamedznej ludności. Liczbę ludzi zmarłych na tę zarazę w Tauris, podają na 9 do 10,000. Rząd miejscowy urządził na drodze do Teheranu kwarantane, gdzie podróżny nie chcący się poddać nakadzaniu, musi się od tego opłacić 5 piastrami (30 kop. sr). W Bagdadzie umarło na cholere 7,000 ludzi. Ztąd niedawno przeniosła się do Mossulu, gdzie jednak łagodniej wystąpiła.

— Oprócz cholery, Persya nawidzoną także została w tym roku napadem Turkomanów, którzy wtargnęli aż do Asterabad, ale przez krążące okręty rossyjskie do odwrotu zmuszeni zostali. Od dalszego posunięcia się wstrzymać ich także mogła zima, za nastaniem której zwykle z trzodami swemi przenoszą się do Chiwy.

— Beder-Chan Bej, słynny nacelnik Kurdow, który rezyduje w Bitlis, między Diaberkirem i Mossulem, zdaje się chcieć prowadzić formalną wojnę wystąpienia przeciw Nestorianom, których już dotąd przeszło 4,000 wyrzucił kazał.

— Pod Battun, na wschód od Trebizondy, zakładają dwaj przedsiębiorcy francuzcy, Montandon i Nicot, osadę francuzką.

СТАНУ-ЗЪЕДИНОЧЕНЕ АМЕРЫКИ РОЊНОСНѢЙ. Новы-Йоркъ, 9 грудня.

Według nadeszłych tu wiadomości z widowni wojny w Meksyku, Jenerał amerykański Wool zająć miał dnia 30 października miasta Monelana i Chihuahia, bez krwi rozlew; z drugiej strony zapewniają, że Jenerał Santana wystąpi w pole przeciwko Amerykanom na czele 30,000 ludzi.

— Jenerał amerykański Gates mianowany został gubernatorem m. Tampico, którego Stany-Zjednoczone nie myślą wcale zwrócić Meksykanom.

— New-Yorkska niemiecka gazeta z dnia 26 listopada zawiera wiadomość, że Kommodor amerykański Sloat, który bez rozlania kropli krwi zdobył Kalifornię, jest ten sam, który jako dowódca małego żaglowego okrętu *Clipper* ofiarował się był w roku 1815 przewieźć Napoleona do Ameryki; ale Cesarz nie przyjął tej ofiary i wolął poświęcić się wspaniałomyślności gabinetu angielskiego.

— Z wielkiem natężeniem czekają tu otworzenia dwóch Kongresów, to jest tak Rzeczypospolitęj Meksykańskiej jak i Unii Amerykańskiej, które w jednym czasie nastąpi: piórszego dnia 9 a drugiego dnia 7 grudnia; gdyż z poselstw obu Prezydentów o dalszych wypadkach wnosić będzie można.

— Z Meksyku dowiadujemy się, że Jenerał Santana wyznaczył sąd wojenny w Los Pozos, dla osądzenia oficerów obwinionych o tchórzostwo w bitwie pod Monterey. Do liczby tych należą: dwóch Jenerałów (Jauregui i Ramires), 2-ch Półkowników, 2-ch Pod-ółkowników, 3-ch Majorów i 1 adjutant. Jenerał Ponce de Leon zająć się ma instrukcją tego processu.

— Z Camargo, w Meksyku, donosi list z dnia 7, że w stolicy wybuchła nowa rewolucya, i że Santana przez przychylne mu stronnictwo Dyktatorem ogłoszony został.